53e jaar. — Nr 34. — EERSTE BLAD. — Zaterdag, 24 Maart 1906.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *POSTRIJDER* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, te Tongeren.

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week : 6 fr. per jaar.
Twee " " 5 "
Een " " 4 "

Een blad afzonderlijk 10 centiemen,
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad, 1 frank den drukregel.

TONGEREN, DEN 24 MAART 1906.

DE KAMER.

Zitting van woensdag.

MIJNWET.

De heer HELLEPUTTE. — De Regering heeft zeer wijselijk gehandeld, toen zij voor de aanhangende wet de vorige wetten te rade ging. Het ware overigens zeer moeilijk geweest er de geen Baginselen van te wijzigen, welke de rechten van den eigenaar van den ondergrond en van alles wat hij bevat, vrijwaren.

Hadde zij den bestaanden toestand willen wijzigen, dan zou de Regeering de gronden moeten onteigenen. Maar die kwestie van eigendom heeft er een geschiedkundig, om niet te zegen een ontheiligkundig belang. In ons land is de zaak in feite en in rechte beslist. Zeker zou de Staat de mijnen zelf kunnen ontginnen ; alhoewel hij noch concessieaanvrager, noch eigenaar, noch ontdekker is. Maar dan eerst beginnen met het verkrijgen der mijnrechten.

Wij hebben in de Kempen uitgestrekte gronden waar men op een meter diepte ijzersteenen, zwavel zuur, enz., vindt. Zegde men de eigenaars dier perceelen, dat die voortbrengsels hun niet toebehooren, zij zouden zeer ontevreden zijn en zouden tevens overschot van gelijk hebben.

Dat is ook 't geval met de kolen, die dieper liggen. Heeft de eigenaar van dien ondergrond het recht niet die mijn te ontginnen ?

De heer MANSART. — Neen dat recht heeft hij niet ! *(Onderbrekingen).*

De heer HELLEPUTTE. — Wordt dat stelsel niet aangenomen, dan moet men zeggen op welke diepte de eigenaar van den bodem ophoudt eigenaar te zijn van den ondergrond. Maar dat heeft men niet gezegd en men zal het niet zegden ! Volgens den heer Vandervelde is het eigendomsrecht op den bodem evenmin gerechtvaardigd als dit op den ondergrond; alleen de Staat mag er ten algemeenen nutte over beschikken.

Doch op dit logisch stelsel maken de heeren Denis en Vandervelde zelven inbreuk door hun wetvoorstel, want zij nemen aan, dat er een cijns worde betaald aan den eigenaar van den bovengrond. Dat is onlogisch, en zoo de achtbare leden deze strijdigheid voorstellen dan is 't voorzeker omdat zij weten dat, werd dienaangaande geene beslissing genomen, het voorstel hoogst ongunstig bejegend zou worden.

Wordt de Staat eigenaar van de mijnen verklaard dan is 't voorzeker om ze te ontginnen ; welnu, bij die ontginning heeft hij geen belang. Staatsonderneming kost altijd veel duurder.

De heer DENIS. — Wie zegt u dat ?

De heer HELLEPUTTE. — En de spoorwegen ? *(Onderbrekingen van wege de socialisten).* Werden zij door de private nijverheid beheerd, men zou vele millioen uitsparen.

De heer ROGER. — Doch het algemeen welzijn zou er bij verliezen.

De heer BERTRAND. — Dus is de heer Liebaert volgens u onbekwaam ?

De heer HELLEPUTTE.—Dat zeg ik niet ! Moest de Staat de mijnen ontginnen, hij zou kolenkoopman worden en zijne zaken niet beter kunnen beredeeren dan zijne mededingers.

Over het loon zou de Staat evenmin meester zijn. Dat blijft afhangen van den prijs der kolen. De werkman kan enkel verlieren wanneer hij voor den Staat arbeidt, want dan verliest hij zijn recht tot werkstaking.

Ik zie er geen bezwaar in, dat sommige bepalingen betreffende de ontginningen—cijnzen, vervalverklaringen, enz., op verstandige wijze worden verstrekt, hetzij ten voordeele van den Staat of van de eigenaars van den bovengrond, doch ik wil dat de bepalingen worden toegepast op al de mijnen. Er mogen geen twee klassen van burgers bestaan.

Moet Limburg in eene mindere klasse gerangschikt worden omdat het, met Luxemburg, in 1839 het rantsoen onzer onafhankelijkheid heeft betaald ? Is het omdat onze eerste Koning heeft verklaard dat zijne opoffering in aanmerking zou komen ? Is het omdat zijne bevolking rustig, eerlijk en werkzaam is ?

De inrichtingskosten zullen zeer hoog loopen uit hoofde van de diepte van kolenlagen in Limburg, en ik vraag mij vruchteloos af welke redenen de minister van nijverheid en arbeid heeft kunnen inroepen ?

De heer HUBAN.— Hij is immers een afgevaardigde van Luik !

De heer FRANCOTTE, minister van arbeid en nijverheid. — Keurt dan alles af wat ik heb besloten.

De heer VANDERVELDE. — Wilt gij uwe beginselen toepassen op al de kolenmijnen ?

De heer HELLEPUTTE. — Ik stem er in toe den cijns op matige wijze te verhoogen ; doch met dien verstande dat die maatregel al de mijnen zal treffen. Wat ik niet wil is een verschillend stelsel en ik zal, bij voorkomend geval, in mijn verzet worden gesteund door al mijne collega's uit Limburg en uit de provincie Antwerpen, en door allen die rechtvaardigheid en gelijkheid huldigen. *(Zeer wel).*

't Is eene klimmende belasting die men wil toepassen en zij is te hatelijk, daar zij de geringe inkomsten treft alvorens ze in den zak der eigenaars zijn gekomen. Ik hoop dat de Kamer de zienswijze der Regeering in dat opzicht niet zal beamen.

De heer DENIS. — Zij heeft het grondbeginsel aangenomen ; het is geene belasting.

De heer HELLEPUTTE. — De mijnraad zegt dat het eene belasting is. Welnu nooit zal men in België op zekere burgers belasting heffen en er andere van vrijstellen.

De ontdekking der mijnen was een buitenkansje voor Limburg. Onze provincie zal weldra rijk aan geld worden ; maar geld is geen geluk. Zoo is onze Limburgsche bevolking veel gelukkiger dan veel nijverheidsbevolkingen waar geld in overvloed is. Het is dus goodig dat de nijverheidsarbeid aan onze bevolking, aan de waardigheid van haar leven, aan hare zedelijkheid en aan haar geloof geen nadeel berokkene.

Reeds worden door onze vrienden werken gesticht, die onze bevolking zullen vrijwaren wanneer kolenmijnen zullen ontginnd worden. Maar ook de Kamers hebben in dit opzicht een plicht te vervullen en ik ben van oordeel dat uit dat oogpunt het wetsontwerp onvoldoende is.

Onze bevolking moet met het nieuwe stelsel niets er bij verlieren, integendeel, zij moet er bij winnen.

Het ontwerp handelt over de lastenkohieren die de werklieden zullen kunnen doen aansluiten bij pensioen- en verzekeringskassen.

Ik kan die overdreven vrijheid, welke aan de Regeering zou toegekend worden, niet aannemen.

De wet moet dat vraagstuk regelen en met eenige vrienden stel ik bij amendement voor om de ontginners te verplichten hun personeel aan te sluiten bij de Spaar- en Lijfrentkas van den Staat. De concessiehouders zullen de helft der annuiteiten moeten betalen.

Het ontwerp van wet spreekt ook niet over den arbeid van vrouwen en kinderen noch over den arbeidsduur. Ik zal voorstellen om geene kinderen van min dan 14 jaar in de mijnen te laten werken. Tot hiertoe werken geene Limburgsche vrouwen ter fabriek en zij zullen, hoop ik, nooit in de mijnen neerdalen.

In Limburg gaan alle kinderen ter school en de nijverheid mag ze daarvan niet onttrekken. *(Van verschillende zijde : zeer wel).*

Thans over den arbeidsduur. Zal het boren van de putten moeilijk zijn, waarschijnlijk zullen de lagen gemakkelijk ontgind worden. Zoo meent de heer Dumont. Derhalve meen ik dat het werk op den bodem van de mijn niet meer dan acht uren mag bedragen.

De heer ANSEELE. — Bravo !

De heer HELLEPUTTE.—Ik vraag evenwel niet, dat het stelsel worde uitgestrekt tot de andere bekkens.

De heer ROGER. — Waarom twee stelsels ?

De heer HELLEPUTTE. — Ik zegde dat ik in de wet geene bepalingen wil zien opnemen, die den toestand erger maakt voor de concessiehouders in Limburg alleen. Voor hen zal het achturenwerk geen nadeel opleveren, vermits de ontginning er gemakkelijker zal zijn.

De heer DESTRÉE. — Dat zal de heer Helleputte niet verhinderen zich te vereenigen met ons ontwerp betreffende het achturenwerk.

De heer MABILLE.— Zeker ! 't Zal het gewicht zijn, dat op het stelsel zal drukken.

De heer HELLEPUTTE. — De heer Dumont onderwijst ter Hoogeschool van Leuven over den arbeid in de mijnen het volgende :

« Bij het beheer van het toezicht over de onderaardsche werken, moet de ingenieur eerst en vooral letten op de veiligheid en het belang van den werkman.

» Een arbeider beneden in de mijn moet zijn werk kunnen leveren op den tijd van acht uren. ten hoogste, ter plaatse waar de kolen worden uitgehaald.

» Wordt hij er langer opgehouden, dan dient men de oorzaak er van op te sporen om ze te verhelpen. In 't meerendeel der gevallen, is de oorzaak een gebrek aan inrichting ; luchtverversching, warmte, en voorval vervoer.

» Mijnexploitatie is een questie van vervoer. Heden vervoert men behoorlijk versche lucht ; dat is een ernstige voormitgang. Maar er is nog verbetering toe te brengen aan 't vervoer van 't water, de kolen en de manschappen.

» De kolen dienden weggenomen te worden zoodra zij voor de voeten liggen van den lader. Altijd zouden de ledige wagens moeten wachten naar de kolen maar nooit de kolen naar de wagens.

» Eens dat punt opgelost, ware ook het vraagstuk der acht uren opgelost. Men zou er ook toe moeten komen de werklieden naar de werkplaatsen te vervoeren, zoowel bij 't gaan als bij 't keeren. Het vraagstuk is gewichtig wanneer de afstand groot is, want de werklieden besteden er tijd aan en ook zekeren arbeid. »

Ik neem aan dat het moeilijk zou zijn zulk een stelsel in de bestaande kolenmijnen in te voeren ; maar dat is het geval niet met de nieuwe mijnen en ik hoop wel, dat de Kamer er mée instemme.

De heer MABILLE. — Zeer wel !

De heer ANSEELE. — Wij vereenigen er ons ook mée !

De heer HELLEPUTTE. — De concessies moeten zeer uitgestrekt zijn, anders zal de wet er de grenzen van bepalen. De Middenafdeeling heeft het verval op een jaar bepaald.

De heer DALLEMAGNE. — De meerderheid der Middenafdeeling !

De heer HELLEPUTTE. — Goed ! Ik wensch er u geluk over van er niet bij te zijn. De meerderheid der Middenafdeeling heeft den termijn dus op een jaar bepaald. Dat is zeker niet aannemelijk noch verdedigbaar. De termijn moet veel langer zijn wil men ernstige en eerlijke ontginners, die niet enkel hunne aandeelhouders uitbuiten ; men moet een termijn van twintig jaar ten minste aannemen.

Thans heeft de mijnraad gedaan met het onderzoek der elf eerste concessie-aanvragen ! Zij zouden dus kunnen beantwoord worden en er blijven er dertig of veertig te onderzoeken. Zal de Regeering naar willekeur den termijn mogen bepalen binnen welke concessies kunnen toegekend worden ? Voorzeker neen ! Zullen wij de concessiehouders dan verplichten onmiddelijk hun zaken te beginnen om het verval te vermijden, wat ze zou verplichten hun aandeel ter markt te brengen onder zoodanige omstandigheden dat alleen geldhandel er voordeel in zal vinden ?

Wat betreft den termijn van 't verval mag men noch in den eenen noch in denanderen zin overdrijven. De heer Henry Delvaux heeft zoo wat in 't wilde gehandeld over de moeielijkheden, die men zal ontmoeten. Hij heeft twijfel geopperd aangaande het boorstelsel door bevriezing van Poetsch en de cijfers van 't verslag betwist : nochtans heeft de heer verslaggever gelijk.

Over vergoeding van de schade, berokkend aan de eigendommen, zullen wij later spreken. Doch onverwijld moet het vraagstuk van het taalgebruik worden opgelost. De Limburgers zijn gehecht aan hunne moedertaal en onze taalwetten zijn zeer onvolledig. Ik heb hier reeds herinnerd dat een ambtenaar van mijnwezen 45 dagen lang stukken betreffende eene mijn had ingehouden en eerst dan teruggezonden om de Vlaamsche stukken te vertalen !

De heer FRANCOTTE, Minister van Nijverheid en Arbeid. — Dat geval is zoo uitzonderlijk als buitengewoon.

De heer HELLEPUTTE. — Het is er niet minder betreurenswaardig om !

De heer FRANCOTTE, Minister van Nijverheid en Arbeid. — Die ambtenaar is dood.

De heer HELLEPUTTE. — Dat wist ik niet, doch ware hij nog in leven, mijne opmerking zou geen ander doel hebben dan te vragen dat de ambtenaren die zich met de Limburgsche zaken inlaten, Vlaamsch moeten kennen.

De heer FRANCOTTE, Minister van Nijverheid en Arbeid. — Daarover ben ik het met u eens.

De heer HELLEPUTTE. — Onze achtbare verslachtgever meent dat die zaak bij bestuursmaatregel kan geregeld worden. Ja, doch wij mogen wel wat wantrouwend zijn, gezien de misbruiken die wij kennen. Zoo worden in de Limburgsche dorpen uitsluitend Fraschen berichten over de onteigening aangeplakt, en schier de gansche bevolking kent niets anders dan Vlaamsch !

Derhalve stel ik voor dat de ambtenaren die naar het Vlaamsche land worden gezonden Vlaamsch kennen. De ambtenaren bij het middenbestuur en bij den mijnraad moeten bewijzen dat zij beide talen kennen, zonder dat deze bepalingen terugwerkende kracht zouden hebben.

Het verzoekschrift van den heer Dumont, dat wij behandelen tegelijk met het huidig ontwerp, vraagt dat hem eene concessie worde verleend onder het bestaande stelsel. De heer Dumont heeft een mijnveld van 8 millard ton ontdekt : dat vertegenwoordigt 80 millard frank, of viermaal het geheel vermogen van het land. En toch wacht hij nu reeds vijf jaren zonder iets te bekomen : had hij de geringste hag kolen ontdekt in oudere bekkens van het land, dan zou hij dadelijk eene concessie bekomen.

Had hij de minste boring gedaan in het land van Luik dan zou hij eene concessie hebben bekomen, doch nu hij een nieuw bekken heeft ontdekt, heeft hij niemendalle bekomen. Toch wel ! Hij bekwam, dat de concessiën in Limburg een zwaarderen last zouden moeten dragen dan de andere. Er is sprake geweest van het toekennen van eene nationale belooning aan den heer Dumont : dat is wel het minste wat een land doen kan ten gunste van hen, die het land verrijken door hunne ontdekkingen. Dat heeft Frankrijk ten allen tijde begrepen, namelijk, wanneer men de bergzoutmijnen heeft ontdekt.

In België zelfs werden ontdekkers beloond, ook vraag ik dus dat aan den heer Dumont eene nationale belooning worde toegekend in verhouding tot de door hen bewezene diensten. Ik ben overtuigd dat de Kamer aan baren plicht niet te kort komen zal en dat de Regeering haar steunen zal. *(Zeer wel ! op talrijke balken).*

De goede Herder...

Gij zijt, Gij, Heer, de Goede Herder,
Die 't leven om zijn schapen laat,
Die elk verloren schaap gaat zoeken,
En vreugdig op zijn schouders laadt.

Ik ben ik, Heer, 't verloren schaapken,
Dat ach ! lichtzinnig ben gevlucht
En vast in bramen en in doornen,
Om hulp en bijstand van U, zucht !

In bramen, die mijn herte scheuren
Tot weenens en tot bloedens toe,
In doornen, die mijn ziel doorboren,
Van wonden en van strijden moe !

Ach ! Laad mij Heer, op uw schouders,
En breng mij naar den schaapsstal weer,
Om nimmer van U weg te vluchten,
Om altijd U te minnen, Heer !

HEVM.

Stads- & Provincienieuws

Paardenmarkt te Tongeren, DONDERDAG 29 MAART.

Op de Markt van Tongeren van donderdag waren te koop gesteld, 531 koeien en kalveren, 68 vette varkens en 1429 magere varkens, schapen, 0.

Apotheek. — Zondagsrust.

Zondag zal de Apotheek van M. VANDERIJST alleen open blijven, van 12 uren 's middags tot 12 uren 's nachts, voor de dringende noodwendigheden.

De comptante betaling wordt vereischt.

Volksbond St-Maternus.

VEEVERZEKERING VAN TONGEREN

Belangrijke tombola

TOEGESTAAN DOOR HET SCHEPENCOLLEGE.

Uitloting van verschillende koeien en andere prijzen van waarde. Prijs per nummer 25 cents. De nummers zijn te bekomen op het bureel van dit blad, bij de verschillende wijkmeesters, alsook in het lokaal van den « Volksbond St-Maternus » (Hondstraat).

Iedereen, ook de leden die geen deel maken van de « Veeverzekering » kunnen deelnemen aan deze loterij.

De datum der trekking zal later aangekondigd worden.

Zondag aanstaande, 25 Maart, om 8 ure 's av.

Zang-en Muziekfeest

Concert voor gramophoon

gevolgd door de trekking eener TOMBOLA.

Vrije ingang voor de leden en hunne familie. Kinderen onder de 14 jaar worden niet toegelaten. — Deze aankondiging dient als uitnoodigingskaart.

Verleden zondag had in den Volksbond St-Maternus eene Algemeene Vergadering plaats der werkende leden.

M. J. Delvoie, Voorzitter, bedankt de leden zoo talrijk te zijn opgekomen. Hij geeft lezing van een beknopt verslag, dat in eenige woorden, de voorspoedige toestand moet kennen, van iedere der zes Afdeelingen waaruit de « Volksbond » is samengesteld, en warruit blijkt dat het getalleden bijna dagelijks vermeerdert en de Maatschappij zich zoo bloeiend mogelijk bevindt.

Spreker stelt aan de vergadering den nieuwen Geestelijken Bestierder van den « Volksbond » voor, den Eerw. Heer Kapelaan Reyners. Hij wenscht hem welkom in ons midden en spreekt in welgepaste woorden zijnen lof uit.

De Eerw. Reyners bedankt M. den Voorzitter voor de schoone woorden die hij hem toestuurt; zijn grootste genoegen is zich te bevinden te midden der werkende klas ; hij zal alles doen wat mogelijk is om den « Volksbond » dienst te bewijzen en noodigt allen uit hun glas te ledigen op den voorspoed der Maatschappij.

Daarna ging men bij geheime stemming over tot de gedeeltelijke hernieuwing van het Hoofdbestuur. De uitgaande leden MM. Ghristiaens M., Fransen Ant., Lysens Jos., Moens P., Pluymers J., werden herkozen. M. Al. Nicolaers, ontslaggever, werd vervangen door M. Ed. Vandenrydt.

Deze kiezing bracht tusschen de leden veel geestdrift teweeg, die vermeerderde door de trekking van eene schoone tombola, met talrijke prijzen, waarbij deze belangrijke vergadering gesloten werd.

Komt te verschijnen en is te koop in den boekhandel COLLÉE, *Groote Markt te Tongeren :*

Kyriale sive Ordinarium Missae, conforme editioni Vaticanae, a SS. D. N. Pio PP. X evulgatae, editio Schwann A. ingebonden in malsch zwart doek, rood op snede, prijs fr. **1.25**.

Idem, uitgave B, met roode hoofdletters, prijs fr. **1 90**.

Joseph Daris et son Oeuvre Historique, par Osw. Robyns, Prêtre, prix 35 centimes.

Sterfgevallen.

Wij vernemen het afsterven van Mevrouw JEANNE TITS, Lid der Derde-Orde, weduwe van den heer Ange-Guillaume VANDERLINDEN, geboren te Tongeren den 28 december 1840 en er godvruchtig overleden den 22 maart 1906, bediend met de laatste Heilige Sacramenten.

Om de schoone hoedanigheden van hart en geest die haar kenmerkten, was zij geacht en bemind van eenieder.

Hare nagedachtenis zal gezegend blijven.

De plechtige lijkdienst, gevolgd van de begrafenis, zal maandag aanstaande, om 11 ure in O. L. V. kerk plaats hebben.

BINNENLAND.

Men meldt uit Brussel :

Een Italiaan die van een zijnen landgenooten 9000 fr. in bewaring had is verdwenen. De policie zoekt hem op.

— Een bediende van St-Gillis is sinds drie dagen in zijne woning noch in zijn bureel te zien geweest.

— ABRAHAM DICKSON EN BARON D'ARA. — Het parket is overtuigd dat de heer, die bij den Brusselschen Juweelier Koekelberghs, onder den naam van baron d'Ara, een diefstal pleegde, en die aan de Zuidstatie aangehouden werd, de medeplichtige is van den kerel, die zondag M. Feyaarts, den handelaar in edelgesteenten uit de Nieuwstraat, in een hotel der St Lazarusstraat een slaapdrank wilde toedienen.

Wat aanleiding geeft tot deze veronderstelling is, dat de policie in hetzelde hotel verscheidene brieven heeft aangeslagen door eene vrouw gestuurd aan den zoogezegden baron d'Ara, die eveneens in dit hotel verbleven heeft eenige dagen voor zijne aanhouding. Daaruit bleek dat de kerel met die vrouw woonde op avenue de Versailles, te Parijs.

Er zijn inlichtingen gevraagd aan de Fransche veiligheid.

— Men meldt uit Gent :

Dinsdag, rond 4 ure, sprong aan de Dampoortbrug een ondergrondsche geleiddraad der electrieke trams. Paarden, die over de brug liepen werpen omgeworpen door de electrieke ontlading. De bonden huilden van de pijn, wanneer zij op de geëlectriseerde plaats kwamen.

— Men meldt uit Bergen :

In de mijn van La Louvière werden onder eene instorting drie werklieden — broeders — bedolven. Twee hunner werden gekwetst en een derde dood opgehaald. Alle drie hebben vrouw en kinderen. Hun vader vernam het nieuws, toen hij van eene begrafenis terug kwam. Hij snelde in zijne zondagskleederen, als zinneloos naar den mijnput, om zelfs zijne zonen hulp te brengen. Men oordeele over het tooneel dat er plaats had, toen men hem bij het lijk en de twee gekwetsten bracht.

— BOEKHANDEL **COLLÉE**, —
GROOTE MARKT 37 & 39, TONGEREN.

Onvergelijkbare keus van *gebedenboeken paternosters en geschenken voor* **EERSTE COMMUNIE** *GROOT en KLEIN*, (Zie aankondigingen.)

— Niet alleen door woorden, maar ook door daden toonen onze Belgische anti-katholieken hoezeer zij er op uit zijn om hunne Fransche broeders en vrienden na te volgen.

Zoo was er zondag namiddag te Houdeng-Gœgnies, in Henegouwen, ter gelegenheid eener missie eene processie ingericht. De policiekommissaris, ongetwijfeld meenende dat zijne gemeente in Frankrijk ligt, wilde die plechtigheid verbieden, onder voorwaarde dat er geene toelating van den burgemeester was gevraagd.

De gelooviger hebben zich echter aan dat verbod niet gestoord, doch het schijnt dat het liberaal-socialistisch gemeentebestuur voornemens is tegen die daad van ongehoorzaamheid verzet aanteteekenen. Die mannen kunnen, zoo 't schijnt, de grrroote zegepraal van 1906 niet afwachten om hier het Fransch vervolgingsstelsel in te voeren.

— NIEUWE KANONNEN. — De regeering heeft, bij middel van amendement aan de begrooting van oorlog, een kredietaanvraag van vijf millioen neergelegd, voor den aankoop van nieuwe snelvurende kanonnen, welke in 1906 kunnen vervaardigd worden.

— 1ste COMMUNIE. — Groote tekoopstelling der laatste nieuwigheden van communiekleederen.

Gemaakte kostumen voor jongens, in alle prijzen.

In het Gouden Varken.

HUIS L. DEGLAS-ROBERT, MAESTRICHTERSTRAAT, 31, EN KIELENSTRAAT, 3, TONGEREN.

— Men meldt uit Leuven :

Over de reeks kindermoorden te Heverlé wordt gemeld dat het kind, verleden verleden jaar gestorven, ontgraven is er door de wetsdokteren geschouwd. Deze schrijven de dood toe aan verstikking.

GROOTE MAGAZIJNEN
van de
Compagnie Lyonnaise
Hoek der Hoofdkerk- en Universiteitstraten,
LUIK.

Wel bekend huis voor zijne schoone keus STOFFEN en HOOGE NIEUWIGHEDEN en voor de geringheid zijner prijzen.

Ceremoniekleederen en kleederen voor 1ste Communie.

Kleederen en Confecties.
Kostumen Kleermaker.
Snijder van eerste orde.

De Erfgenaam van NIEDECK

(16e vervolg).

Tante Johanna gat haren man een wenk om de kleine haren zin maar te geven. De graaf zuchtte.

— Ge zijt een verbazende plaaggeest zegde hij ; dan moet ik in ieder geval eerst eens inlichtingen nemen of wij aan wal even gemakkelijk te Rüdesheim komen.

— Ja, ja, kom maar gauw mee, ik heb daar al lang naar gevraagd, het gaat even goed. De eerstvolgende statie is Giesenheim, en van daar kunnen we met gemak te voet naar Rüdesheim gaan. Kom maar mee, dan zult ge het zelf hooren.

Het gravinneke trok haren vader met geweld met zich mee.

— Hoor eens, tante, ge laat u veel te veel door dat kleine ding overmeesteren, zegde Pia lachend ; zij kan alles van u gedaan krijgen wat ze maar wil.

De gravin knikte toestemmend, en zegde toen verontschuldigend :

— Och, ze is ook onze eenigste. Maar waarlijk wij bederven haar niet zoo erg als het wel schijnt. Fransje verzet zich nooit tegen iets wat wij van haar verlangen, al valt het haar ook soms nog zoo zwaar en moeielijk ; en, ziet ge, daarom trachten wij haar, van onzen kant ook zooveel mogelijk plezier te doen.

Pia kuste de hand harer tante.

— Wat zijt gij toch lieve, beste menschen. Ik had nooit gedacht dat men met een von Niedeck zoo gelukkig kon zijn.

Een fijne glimlach zweefde om de lippen der gravin.

— Willibald is ook eene uitzondering op den regel. Als ik een zoon had, zou ik u aan diens zijde een even gelukkig huwelijk durven voorspellen. Een graaf Rudiger zou ik echter minder durven aanbevelen.

Pia zweeg. Tegen wil en dank dacht zij weer aan de woorden van Fransje, toen zij naar de statie reden : Gij moet op een ander wachten. Zij had zich toen, maar het scheen, versproken, en de ouders waren er door ontstemd geweest.

Wat meende Fransje toch met die woorden ? Zou het diplomatie zijn ? Zouden de waarschuwingen van tante Johanna tegen den aanstaanden erfgenaam van Niedeck, misschien slechts een list zijn, om den geest van tegenspraak in Pia aan te wakkeren ?

Best mogelijk ! En toch is er zooveel dat deze vermoedens tegenspreekt. Willibald's haat jegens zijn neef en diens gansche familie is echt en waar, en Johanna, die in alles één is met haren man, zou nooit zijn vijand in zulk een gewichtig iets de hand leenen.

Pia's gedachten zijn voortdurend bezig, zonder dat zij de oplossing van dit raadsel kunnen vinden. Lang had zij trouwens geen tijd om er zich in te verdiepen, want Fransje komt reeds weer aanrennen, uitroepende :

— Hoera ! we gaan van de boot af ! Gauw, maak u klaar, in Giesenheim legt de boot aan !

Al de omstanders hebben schik in het wilde meisje, en zien lachend toe, hoe zij haar mantel omwerpt en zich het vilten jagershoedje op het hoofd drukt. En dan verlaat de geheele familie te Giesenheim het schip.

Er werd besloten dat de dames eene kleine wandeling door het stadje zouden doen, terwijl de graaf in dien tijd voor logeerkamers en diner in het hotel zou zorgen.

Fransje stelde zich aan of zij dagen lang aan eene ijzeren ketting had gelegen. Zij schermt met hare lange armen in de lucht, springt over steenen en greppels, en floit er vroolijk op los.

Pia wordt er haast verlegen onder, de verblinde ouders schijnen zich echter kostelijk over deze uitgelatenheid te vermaken.

— Franciska, Franciska, gedraag u nu toch eens een weinig bedaard, zoouls een jonge dame past, zegde freule von Nordlingen. Als ik me zoo over u schamen moet, dan wil ik niet met u meegaan.

Francisca ziet bedremmeld.

— Gedraag ik me dan zóó dwaas ? Ja, groote God, hoe kan ik dan ook weten hoe eene jonge dame zich gedragen moet ! Maar wacht, ik zal u juist nadoen, dan zult ge zeker wel over me tevreden zijn.

En geruimen tijd had het er waarlijk alles van, als was de wildzang nu van plan zich verder bedaard en stil te gedragen.

Pia drukte in hare vreugde over de volgzaamheid der kleine, haren arm teeder tegen zich aan, wat bij Fransje een waren roes van verheidheid ten gevolge had.

Zij werd vuurrood en bedwong met alle moeite een luchtsprong.

Daar merkte tante Johanna eenskaps, dat het hoog tijd werd om terug te gaan, indien men tenminste het eten niet koud wilde laten worden.

In de zonnige Laube, die naast het hotel gelijkloopende met den Rijnoever was uitgebouwd, stond de tafel gedekt.

Allen brachten een uitstekenden eetlust mede, het door den graaf bestelde diner liet niets te wenschen over. Fransje's overmoed kende paal noch perken. En na het eten wist zij haar zin door te drijven en werd er om eezels gevraagd.

— Er is juist heden een bijzonder groote navraag naar eezels geweest, had de hotelhouder geantwoord, meer dan drie stuks, twee ezels en een muildier, kan ik u tot mijn spijt niet verschaffen.

Algemeen werd nu goedgevonden, dat tante Johanna met de bedienden en reisgoed in een rijtuig achterna zou komen, terwijl Willibald het muildier en de beide meisjes de ezels namen.

Onder groot gejoich zette de kleine karavaan zich in beweging. Het rijtuig zou wat later vertrekken, daar de anderen daarmede gemakkelijk in te halen zouden zijn. De wijde mantels werden als rijkleed gedraperd de graaf besteeg eveneens zijn « vollblood » en men begaf zich op weg. In het begin, zoolang er huizen en villa's langs den weg waren, ging alles uitstekend. Een eind verder maakte de baan een kleine bocht, en lag daarna, naast de breede rivier, vrij en rechtuit voor aller oog. Heel in de verte zag men twee mannen stappen, — naast hen een ezel.

Het schimmelke, waar Pia op zat, hief eensklaps zijn kop in de hoogte, en terwijl de drijver, aan geen gevaar denkende, met zijn kameraad en met Fransje aan het babbelen was, rende Pia's ezel er eensklaps in woedende vaart van door.

Alles riep en schreeuwde.

De ezel bolde met uitgestrekten hals, steeds harder en harder. De anderen bleven ver achter.

— We moeten toch trachten haar in te halen, riep Fransje, en zij beukte met alle macht op haar grauwtje, vader overhalende hetzelfde te doen. Even koppig echter als Pia's ezel was in het voorthollen, waren de anderen in hun weigering tot meerderen spoed. Al het slaan, trekken en schreeuwen hielp niets, en freule von Nordlingen was dan ook reeds spoedig achter dikke stofwolken verdwenen.

— Om Godswil, er zal haar nog een ongeluk overkomen, riep de graaf angstig, en Fransje werd rood van angst en zenuwachtigheid.

De eezeldrijver, die getracht had het wegrennende dier in te halen, kwam onverrichter zake terug.

Mijnheer en de jufvrouw behoeven zich niet ongerust te maken, zegde hij geheel buiten adem. Hans zal van zelf wel tot staan komen. Hij heeft daar in de verte, bij die heeren, zijne Grete in 't oog gekregen en natuurlijk was er toen geen houden meer aan.

— Zijne Grete ? Wie is Grete ?

— De andere ezel waarmee hij in stal staat, jufvrouw, die twee gaan anders altijd samen uit. Zoo'n ezel heeft anders ook zijn gevoel van trouw en liefde, en ik geloof, dat Hans den heelen Rijn zou overzwemmen, als hij zijne Grete aan den anderen kant hoorde balken. Hij zal haar nu wel ingehaald hebben. Die juffer hield zich maar wat stevig in den zadel, en als Hans en Grete maar eerst weer bij elkaar zijn, zullen ze wel zoo goed zijn van op ons te wachten.

— Was Grete hij dien heer, dien wij heel in de verte naast den ezel zagen stappen.

Ja, juist jufvrouw. Die mijnheer heeft het beest gehuurd om het reisgoed voor hem te dragen.

— Is 't een jonge heer ? Ziet hij er uit als een Engelschman ? vroeg Fransje in de grootste spanning.

— O, neen, dame, zoo ziet hij er volstrekt niet uit. Hij is een lange mijnheer, met donkerbruin haar, in jachtcostuum. Hij heeft zeker vrouw en kinderen thuis, hij is heel ernstig en voornaam. Ongetrouwde heeren gedragen zich gewoonlijk heel anders, die zijn altijd zoo zeer uitgelaten hier.

— Zoodus, die daar in de verte was ernstig en bedaard ?

O, ja, men zag het hem al op tien stappen afstand aan, dat hij een ernstig getrouwd man was.

Fransje haalde ruimer adem.

Als hij getrouwd is, dan is er hoegenaamd geen gevaar, dan behoeft zij zich niet ongerust te maken, vooral niet, wanneer hij niet op een blonde Engelschman gelijkt.

Graaf Willibald scheen de zaak nog al niet tragisch op te nemen, en verklaarde glimlachend dat hij de trouwe liefde van het eezelenpaar zou beloonen, terwijl hij inlichtingen nam, waar Hans het meest van hield.

Daar al het slaan, vleien en trekken niets hielp, voegde Fransje zich eindelijk naar de koppigheid van haar beestje, en beptaalde er zich toe, het kleine loonest, dat zich daar heel in de verte afspeelde, zoo goed en zoo kwaad het ging, gade te slaan.

— Nu is ze er, verklaarde de eezeldrijver vergenoegd, en graaf Willibald zegde *All right*, welke woorden hij gaarne nu en dan gebruikte.

TWEEDE DEEL.

XV.

Het schimmelken scheen volstrekt niet van plan zich kalm en ordentelijk te gedragen, doch begon in plaats van stapvoets door te wandelen, lustig te galoppeeren. Daar hij echter geene buitensporigheden beging, noch geneigd scheen zich in de rivier te storten, wilde Pia hem zijn genot niet ontnemen, neen, zij verheugde zich er over, nu eerder in Rüdesheim aan te zullen komen.

Daar een galoppeerend eezeltje altijds nog iets anders is, dan een dito paard, had zij echter alle moeite zich in den zadel te houden. Hierbij kwam nog, dat de geest tot verzet zich verder scheen uitgestrekt te hebben, want ook haar hoed was lastig, en wilde, wat moeite zij ook deed, niet op haar hoofd blijven staan.

Ten laatste nam zij dezen in de hand bij de teugels en nu viel het lange goudblonde haar, waaruit de schildpad-s elden, reeds gevlogen waren, haar als een dichte sluier over den rug.

Een paar arbeiders aan den weg bleven, toen zij hen in dolle vaart voorbij reed, haar met wijdopengespalkten mond nastaren en wisten niet wat van deze vreemdsoortige amazone te denken. Was dat eene vrouw of eene verschijning uit de andere wereld ?

Na eenige minuten zag Pia voor zich uit een ander eezeltje wandelen, heel langzaam en bepaard.

Een lange, slanke jonge man ging er naast, en achteraan kwam de drijver, in den vorm van een slungelachtigen jongen, die zich vermaakte meikevers, die hij aan een draadje had, over grauwtjes staart te laten kruipen.

— Alloh ! Daar is Hans ! riep hij toen hij Pia, die nu vlak bij was, bemerkte. De heer wiens reisgoed grauwtje droeg, wendde het hoofd om. Hans scheen allen lust tot draven verloren te hebben en bleef tot groote verbazing zijner amazone, eenskaps stokstijf staan. Terwijl hij een doordringenden vreugdekreet uitte, drukte zich zoo innig tegen zijn langhoorige geliefde aan, dat Pia, die toch reeds door den plotselingen stilstand het evenwicht verloren had, stellig uit den zadel zou zijn gewoorden, ware de vreemde heer haar niet met een sprong terzijde gekomen. Plotselings rustte zij in zijne armen, zij snakte naar ádem en toen overviel haar eene duizeling. Deze duurde echter slechts eenige seconden, toen zag zij allerliefst verlegen haren redder aan.

Een oogenblik zagen zij elkander aan en toen.... zij voelden het, toen waren zij geene vreemden meer, maar zielsverwanten.

De jonge man bemerkte Pia's verlegenheid en begreep dat dit stilzwijgen pijnlijk moest zijn.

(Wordt voortgezet).

OOGZIEKTEN. **Doctor Thibert,** SPECIALIST,
Celestinenstraat 21, te Luik, (neffens Boulevd Sauvenière) ontvangt alle dagen van 3 tot 5 ure ; 's zondags van 9 tot 10